

ශ්‍රී ලංකා අපනයන ණය රක්ෂණ සංස්ථාව - 2014

ශ්‍රී ලංකා අපනයන ණය රක්ෂණ සංස්ථාවේ 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1978 අංක 15 දරන ශ්‍රී ලංකා අපනයන ණය රක්ෂණ සංස්ථා පනතේ 20(2) වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14 (2) (සී) වගන්තිය ප්‍රකාර සංස්ථාවේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000 – 1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදුකරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවයන්ට මම අනුකූල වන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා ගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට උපකාරීවන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් තක්සේරුකිරීම් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරුකිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සංස්ථාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් සංස්ථාවේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීම ද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය හා ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) හා (4) උප වගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 මතය

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා අපනයන ණය රක්ෂණ සංස්ථාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම්

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති (ශ්‍රී ලංගිප්‍ර) වලට අනුකූල නොවීම

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ශ්‍රී ලංගිප්‍ර 16 - දේපල, පිරිසත හා උපකරණ

වත්කමක් භාවිතය සඳහා යොදාගත හැකි අවස්ථාවේ සිට ක්ෂය වීම ආරම්භ වේ. කෙසේ වුවද 2014 දෙසැම්බර් මාසය තුළ සංස්ථාව විසින් මිලදී ගෙන ලියාපදිංචි කරන ලද වාහන 2 ක් ක්ෂය කර නොතිබුණි. එබැවින් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ක්ෂය රු.38,612 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංගිප්‍ර 37 - ප්‍රතිපාදන, අසම්භාව්‍ය බැරකම් හා අසම්භාව්‍ය වත්කම්

පෙර සිදුවීමක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ආයතනයකට වර්තමාන වගකීමක් ඇති විට මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ප්‍රතිපාදනයක් සිදුකළ යුතු අතර වගකීම නිරවුල් කිරීම සඳහා අවශ්‍යවන ආර්ථික ප්‍රතිලාභ අන්තර්ගත සම්පත් පිටතට ගලා යාමක් විය හැකිය. කෙසේ වුවද එම අවශ්‍යතාවය සම්පූර්ණ කිරීමෙන් තොරව තාක්ෂණික ප්‍රසම්පාදන සංවිතයක් ලෙස සංස්ථාව විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල රු.6,644,192 ක ප්‍රතිපාදනයක් කර තිබුණි.

2.3 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

විගණනයේදී පහත සඳහන් අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණ වලට යොමුව

අනුකූල නොවීම

(අ) 1978 අංක 15 දරන ශ්‍රී ලංකා අපනයන ණය රක්ෂණ සංස්ථා පනතේ 3 වන වගන්තිය

පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව සංස්ථාවේ ප්‍රධාන කාර්යාලය කොළඹ පිහිටිය යුතු අතර රටින් පිටත අපනයනකරුවන්ට පහසු වන පරිදි අදාළ අමාත්‍යවරයාගේ පූර්ව අනුමැතිය සහිතව ශාඛා ස්ථාපිත කළ යුතුය. කෙසේ වුවද සංස්ථාව විසින් පසුගිය වර්ෂ 27 තුළ රටින් පිටත කිසිදු ශාඛාවක් ස්ථාපිත කර නොතිබුණි.

(ආ) 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 8.1 වගන්තිය

සෑම රාජ්‍ය ව්‍යවසායක් විසින්ම කෙටුම්පත් වාර්ෂික අයවැය ලේඛනයක් පිළියෙල කර මුදල් වර්ෂය ආරම්භ වීමට මාස තුනකට පෙර මුදල් අමාත්‍යවරයාගේ

අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතු නමුත් සංස්ථාව විසින් එකී අයවැය ලේඛනය පිළියෙල කර තිබුණේ 2014 ජනවාරි 22 දිනදීය.

- (ඇ) 1983 අංක 12 දරන පාරිතෝෂික ගෙවීම් පනතේ 3.1 (අ) වගන්තිය
වර්ෂ 5 ක සේවා කාලපරිච්ඡේදය සම්පූර්ණ කරන ලද සේවකයෙකුගේ පාරිතෝෂිකය ලෙස දින 14 ක වෙනනය හෝ වැටුප සඳහා ප්‍රතිපාදන සැලසිය යුතුය. කෙසේ වුවද මෙම අවශ්‍යතාවය ඉක්මවා සේවකයන් 13 ක් සඳහා රු.113,020 ක මුදලක් සංස්ථාව විසින් ප්‍රතිපාදනය කර තිබුණි.
- (ඈ) 1994 ජුනි 14 දිනැති අංක 95 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය
අමාත්‍ය මණ්ඩලය හා රාජ්‍ය පරිපාලන අමාත්‍යාංශය හෝ මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් අනුමත කරන ලද දීමනා පමණක් සංස්ථාව විසින් එහි සේවකයන්ට ගෙවිය යුතුය. කෙසේ වුවද රු.760,000 ක් හා රු.764,780 ක් වූ පිළිවෙලින් උත්සව අත්තිකාරම් හා තැඟි වවුචර් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය මත ගෙවා තිබුණි.
- (ඉ) 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 5 පරිච්ඡේදයේ 5.2.2 වගන්තිය
මෝටර් වාහන මිලදී ගැනීම සඳහා වියදම් දැරීමට පෙර අදාළ අමාත්‍යාංශයේ අනුමැතිය හා මහා භාණ්ඩාගාරයේ, රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ එකඟත්වය ලබාගත යුතුය. මෙම විධිවිධානයට පටහැනිව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ලබා ගැනීමෙන් පසුව රු.8,808,552 ක් වටිනා මෝටර් වාහන 2 ක් සංස්ථාව විසින් ලබාගෙන තිබුණි.
- (ඊ) 2000 ජනවාරි 31 දිනැති අංක පීඑල්/පීඊ /6 දරන රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛයේ 24 ඡේදය
උපයන විට ගෙවීම් බදු අදාළ සේවකයන් විසින් දැරිය යුතු වුවද, මෙම විධිවිධානයට පටහැනිව සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා උපයන විට ගෙවීම් බදු රු.640,017 ක් සංස්ථාව විසින් ගෙවා තිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සංස්ථාවේ මෙහෙයුම් කටයුතුවල ප්‍රතිඵලය රු.190,480,849 ක බදු පූර්ව ශුද්ධ අතිරික්තයක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂය සඳහා බදු පූර්ව ශුද්ධ අතිරික්තය රු.206,499,156 ක් වූයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ රු.16,018,307 ක පිරිහීමක් දැක්වුණි. ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව රු.32,457,955 කින් හෙවත් සියයට 24 කින් වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම අඩුවීම මෙම පිරිහීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3.2 සංස්ථාවට එරෙහිව හෝ සංස්ථාව විසින් ආරම්භ කර ඇති නෛතික සිද්ධි

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) පුද්ගලික සමාගමකට ගෙවිය යුතු රක්ෂණ වන්දි නොගෙවීම මත රු.17,020,611 ක්වූ වන්දි ඉල්ලා බාහිර පාර්ශ්වයක් විසින් සංස්ථාවට එරෙහිව වාණිජ මහාධිකරණයේ නඩුවක් ගොනුකර තිබුණි.

(ආ) සංස්ථාව විසින් ගෙවූ අත්තිකාරම් මුදල් අයකර ගැනීම සඳහා රු.27,556,624 ක්වූ වන්දි ඉල්ලා බාහිර ආයතන 04 කට එරෙහිව නඩු 04 ක් ගොනු කර තිබුණි.

4. ගිණුම් කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

4.1 අභ්‍යන්තර විගණනය

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 9.2 පරිච්ඡේදය හා මුදල් රෙගුලාසි 133 ප්‍රකාරව රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අභ්‍යන්තර විගණක තනතුර සඳහා අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි. ඒ වෙනුවට සංස්ථාවේ අභ්‍යන්තර විගණන කාර්යයන් පුද්ගලික විගණන සමාගමක් විසින් සිදුකර තිබූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ විගණන ගාස්තු ලෙස රු.239,904 ක මුදලක් ගෙවා තිබුණි.

4.2 අයවැය ලේඛනමය පාලනය

අයවැයගත සහ ත්‍යාග වියදම් අතර සැලකිය යුතු විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය එලදායී කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදාගෙන නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

4.3 නොවිසඳී ඇති විගණන කරුණු

2010 වර්ෂයේදී වත්කමක් අත්පත් කර ගැනීම සඳහා වන්දි ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කරන ලද රු.208,973,030 ක ලැබිය යුතු ආදායම හා 2003 වර්ෂය සඳහා භාණ්ඩාගාර තැන්පතු වලින් ලැබිය යුතු රු.67,154,144 ක් වූ පොලිය අයකරගෙන නොතිබූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා කිසිදු අදාළ ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබුණි.

4.4 වාර්ෂික වාර්තා සහාගත කිරීම

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 6.5.3 ඡේදය ප්‍රකාරව ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී දින 150 ක් ඇතුළත විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තාව සමඟ අවසන් විගණන ගිණුම් භාෂාත්‍රයෙන්ම පාර්ලිමේන්තුවේ සහාගත කළ යුතුය. කෙසේ වුවද 2013 වර්ෂයේ වාර්තාව සංස්ථාව විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වාත් පාර්ලිමේන්තුවේ සහාගත කර නොතිබුණි.

4.5 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විධායක මට්ටමේ තනතුරු 15 ක් හා විධායක නොවන මට්ටමේ තනතුරු 5 ක් පුරප්පාඩු වී පැවතියද මෙම පුරප්පාඩු පිරවීම සඳහා 2014 දෙසැම්බර් 31 වන විටත් කටයුතු කර නොතිබුණි.

5. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු සංස්ථාවේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට වරින් වර යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතුය.

- (අ) අයවැය පාලනය
- (ආ) අභ්‍යන්තර විගණනය